

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.13. Corruit in mundo veritas, sicut mulier Leuitæ in Gabaa, quam mali Christiani inhonorant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](#)

scriperunt *Vniuersa mendacij*. Quod D. Hier. declaravit. Tota plena mendacij. Nihil aliud hic reperias nisi mendacia: nam manifestum erat quod eū plena iniquitatis regurgitaret, pariter & mendacij redundaret, & cum nulla esse bonitas, nec villa futura esset veritatis talis enim mundus est, & talis vocari potest haec civitas in qua vivimus. *Civitas sanguinum*. Quo exades, quod homicidia, quantus effusus sanguis per plateas viasque de fluen*s*, quo impudicitie, quo rapina, quo iniuria illarum iusticie, quo odia, quo factiones? Optime sequitur *Vniuersa mendacij*. Plena fraudibus, referta perioris, non est quā non contendat circumneare proximum vicinumque suum illaqueat. Christus Dominus noster mons est sanctus, totus sanctus est civitas est veritatis & evidenter probat quod eam doceat, cum le sanctum esse sacrificet.

§. 13. Corruit in mundo veritas, sicut mulier Leuitæ in Gabaa, quam mali Christiani honorant.

¶ 14 **S**i veritatem dico, quare non creditis mihi? Hoc enim pectuncularis, optime magister cur ubi dicenti veritatē, fidē non adhibeant! Ignoras Dñe quod potius eo ipso tibi non credet quo dixeris illis veritatem? Quid minus hoc in mundo veritatem creditur? Mendacij virque passim recipitur, mendacio fides ab omnibus adhibetur. Est illa Prophetæ Isaiae miranda sententia: Totū cōtemplatur mundum, tantaque videt obitum calamitatis, ut in ea sanum nihil innemiat, in singulari autem ait, *Corruit veritas in plateis*. Quoniam sapio historiam illam tangit lamentis dignam, quam omnibus suis ornata circūlantibus enarrat Spiritus S. libro Iudicium capite decimo nono. Iuvenis quidam & opibus astutus diuitetur. Sibi in vxore sumptu pueram quandam vulus elegantiæ speciōam: illamque voluit in regionem suam abducere: montem enim incolebat Ephraim. Iter suum aggreditur, & cum illi sol occidetur circa ciuitatem lebus, que postmodum dicta est Ierusalem; quam infideles incolebant Phisitei populus idololatria, sic ferunt ei loquitur: Domine mi iam patet, noctis nos obrui tenebris, hanc igitur ingrediamur, si placet, ciuitatem, is qua cū vxore tua tutus regnecas. Nequaquam hoc fecero: respondet ille: non enim confutum mihi videatur, meipsum uxore, que meam populo confidete scelerato, idololatriæ, & infideli. Gressum dupliceamus & ad ciui-

tatem Gabaa vicinam pertenente studeamus: hic enim populus habet fidelis. Non ingrediatur oppi Indic. 19. dum gentis altera, qua non est de filiis Israel, ed 12. transib⁹ usque Gabaa, & cum illuc perteneret, manebimus in ea. Transgreditur præficiens itur & appellatur in Gabaa, & sibi persuadens, quād humanius ab illis exciperetur, quam ab infidelibus lebus, illum exceptum iuhumanus. Cum enim iam nox esset, cumtique laudat uxoris illius pulchritudinem, isticum non intenit apertū, nec quempiam, qui suam in domum uxorem recipere dignaretur. Tandem hospitio excipiunt a leuatore quodam agricolarum verum tanta subito felicitate persecuti, ut coactus fuerit vir ille misericordiam producere uxorem, & publicè sanctis in plateis expondere. Bone Deus, quam in honestate in illam exarserunt: dum enim eius singulari desiderant amplexum, mille mulierem concubuebant & ignominius afficerunt: dum virus illam in hanc partem, alter trahit in alteram in tantum ut dolenda comix in plateis mortua corporaverit. *Ibi corruit ait Spiritus S.*

Ad istud *Corruit*: Aliud Proph: *Corruit veritas in plateis*: O veritas puella: o Jesus, nobilissima de semine Dei, filia Spiritus sancti legitima. Veritas à quocumque dicitur (ait D. Ambr.) à D. AMER. Spiritus sancto est. Sponsa Dei legitima qui sic illi se vnit, ut dicas: Ego sum verus, & formosa & mundana, & sana tantumque cunctus eius sic placet fore in elegantia, ut adolescentes ille sapientis dixerit: *Efd. 4.37* Omnis terra veritatem innocet, et cum ipsam benedicit, & omnia opera mouentur, & strenuus est, & non est cum ea quidquam iniquum. In se considerata laudatum ab omnibus & extollitur, & qui primam ille sedem deieget, video neminem. Sponsam illam suam Deus iponitus in hoc mundo peregrinus secum duxit, donec ad uitiam suam celestem accedat, ubi cum illa regnet, nec vulnillam collocare, ut inter infideles queferat, qui depravatum habent intellectum, ubi ipsa hominibus eligeret: *Tenebris habentes obscuratum Eph. 4.19.* intellectum (ait Apost.) alienat à vita Dei per ignoratiōnem, que est in illis propter cœcitudinem corda ipsorum. Exortans Deus hanc seculi mentes infidelium, ut non fulgeat illis illuminatio Evangelij gloria Christi. Illi parare locum volunt apud fidèles ubi fecurum video atur habita holičiū: *III.* Meliori namque ratione humanius fideles, quā Veritas à infidelis, debent excipere veritatem. Verumtae fidelibus mente et qualiter eam excipient. Omnes sufficiat exhortari: formosa est à longe spectata, & primam cipitur, reveretur cathedram: nihilominus illam nemo in dominum vult recipere. Tu videris an in aliqua domo

dōmō apertum invenias ostium veritatis? Perambula Principum palatia, & in eis ad oculum tegnat adulatio vigetque mendacium, idque tanta potestate constans, ut omnia sua formeuia maiora veritatem dixerint, ut si forte impecatum fecerit illam traiectare aut sic perdant ut nec pulueres eius superflui videantur.

IV. Prodit Prophetā Amos ex deserto Tēcē & Amos ciuitatem petat Bethel quādam Regi Ierobam prohibe- ex Dei nomine veritates exposuit quibus nō tur dice- parū terretur. Intelligit hoc Sacerdos Amasias, te coram venundatus ut Regi adularetur. Prophetā adit Rege ve- iam ad palatium tendentem O vates, hinc oīcis ritatem apage, & alias inquire regiones quā præbeant aures veritati: hæc enim ciuitas est Regis, hic suum habet palatium, & est domus occulta veritati ad quam nulli permittunt accessus dictu- ro veritatem. Quia video (hoc nomine Prophetā vocabantur. Videntes) gradere & fuge in terram India, & comedere ibi panem, & prophetabili ibi, & in Bethel non adiunges ultra, ut prophetēs Quia sanctifi- catio Regis & dominus regni est. Porro haec perambula tribunalia. Bone Deus, heu quanto studio portas occidunt veritati, falsis testibus, similiis informationibus, sophistis allegationibus, vade ad tabernas & tentoria negotiantur ac mercatorū & ibidē inquire, dicentque ibi, quod domus illa exigent & dilectant mendaciam & fraudibus, quod si verò ingressus pateret veritati, perirent & in extremam laborem pauperatam.

V. Sancta veritas, matrem sole fermosior, heu quod te videam in foro iacentem, nec sit qui te colligat, & si forte si aliquis pauper erit opera- riis, qui de opificio manuum sibi viciū & ambi- cū lucrat, hic eius servat simplicitatē agentium cespibus quam perdet si communiter intet homines cōfūlarentur, & nihilominus hinc extrahitur, & hic ex illa parte, alter ex altera cā impetrat, vellicat, dislocat, & omnes tantis ea nō afficiunt iniūcū vt mortua concidat in placis: Corvis, veritas in placi. Et velut mortua, nec loquitur, nec senit, nec se mouet, nec quis vocē eius intelligit, unde liberē regnat mendaciū ha- betque pro le cāmpū apericūlū. Illi portas quaqua tuerū aperiunt, illud audiunt, illud au- cultant. Quām gratus illi tibi est qui quoniam auribus tuis mendaces instillat adulaciones! Quā arrectis cum auribus audis, qui te laudat, & tuos peruersos canonizat agentē modos? quām iucu- dus ex illa technā, quā paupertem illaqueasti? Et quām excitatus ex illis mendacijs, quibus inho- nestā decepisti meūtūculū! O ciuitas illūtūfima, heu quām ex animo dolco, dū tibi conve-

nire video nomen illud, quod ante diximus im- positum à Prophetā Nahum ciuitati Ninive. Ci- Nahu. 3. 6. nita plena mendacij. Mendacis tota facinata cū VI. in omnibus gratauerit excepta sunt domicilijs De Applica- te, quantum novi, licet dicere, quod oīm Deus tio ad per eundem Prophetā Amos, ostendens quām ampli- terē decem tribus populi sui in Samaria in- bet ciu- dignatur: Congregamini super montes Samariæ! tamē ex quibus totam populi mei licet inueniri multi- tudinem. Quid illi est, o Dominus! Videō infanias Amos 3. 9 multas in medio eius, & calumniam patientes in penetraliib⁹ eius, & nescierunt facere rectum dicit Dominus, theſaurantes iniquitatem, & rapinam in editis suis. Verbum illud Infanias non tam significat stultitas quām tendiculas, fraudes, mendacia, imposturas. Pei pendē mendacia quā liberte dominatur in optimatis & purpuratis, hoc est in medio eius, oppressing & calumnias quibus tota repletur, hac scatereque res publica: non immēritō de hac proloquio possemus ciuitate, quod oīm Dominus per Ieremiam de Ieru- lem, Circuite vias Ierusalem & aspice, & conside- rare, & querite in placeis eius, an inueniatis virum facientem iniūcū, & querentem fidem & pro- fessiōnē ero ei. Pag. unius. Vatablus & alii legunt querentem veritatem. Quia vox Hebreæ nēdum significat fidem sed etiam veritatem. Eia igitur, inquit Dominus, totam hanc periusta ciuitatem & si vel vnum inuenieris querentem veritatem, Amen dico tibi, mille cumulo eum beneficiis, Domine, an ergo multi non sunt, qui iurant? Et quando inuitat aliquis, an ergo non querit & præ- tendit ut statuatur credaturque veritas? Imo hoc ipsum ait Dominus peccatum est, Izpe etenim gravissima mendacia gravissimis confirmatur iuramentis. Quod si etiam Vnde Dominus dixerim, & hoc falſo iurabunt, itaque Domine, si percu- cteris cur dicenti tibi veritatem non credant, respondeo quod potius eo ipso non credant, nā hac peruersa fut̄ hujus populi consuetudo, quam plangebat vates Ieremias quod ex ipso cāsi, quo Prophetā quilibet Dei illis veritatem intimabat, ne quām illi credabant, imo vt mendacem arguebant, & quilibet prophetā fal- silquo, atque impostori, & quilibet illis preponenti pro libitu suo mendacia, fidem adhibe- bant.